

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, fakss 67223556, e-pasts info@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Rīgā

Dokumenta datums skatāms laika zīmogā Nr. [..]
Uz 21.04.2021.

[..]

*Par darba devēja tiesībām tieši no laboratorijas
saņemt darbinieka Covid-19 testa rezultātus
pēc kolektīvas testēšanas*

Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) saņēma Jūsu 2021.gada 21.aprīļa vēstuli (reģistrēta Inspekcijā ar Nr. [..]; turpmāk - Vēstule), kurā lūdzat Inspekcijas viedokli par to, vai darba devējam būtu tiesības saņemt tieši no laboratorijas kolektīvi testēto darbinieku pozitīvo Covid-19 testu rezultātus.

Inspekcija informē, ka tiesisko regulējumu personas datu apstrādei nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46 EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula; turpmāk – Regula).

Saskaņā ar Regulas 4.panta 1.punktu “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (“datu subjekts”); identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem. Regulas 4.panta 15.punkts paredz, ka veselības dati ir personas dati, kas saistīti ar fiziskas personas fizisko vai garīgo veselību, tostarp veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, un kas atspoguļo informāciju par tās veselības stāvokli. Regulas 4.panta 2.punktā noteikts, ka “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darīt tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana.

Līdz ar to secināms, ka personas vārda un uzvārda (vai kādas citas darbinieka identificējošas informācijas), kā arī informācijas par personas veselības stāvokli (piemēram, vai persona ir inficēta ar vīrusu vai nav) vākšana, izpaušana, kā arī saņemšana un tās turpmāka uzglabāšana, izmantošana un nodošana ir personas datu, t.sk. īpašu kategoriju datu, apstrāde Regulas 4.panta 2.punkta izpratnē.

Inspekcija paskaidro, ka veicot jebkuru personas datu apstrādi, pārzinim ir jāievēro Regulas 6.panta 1.punktā noteiktais, proti, apstrāde ir likumīga tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no 6.panta 1.punktā minētajiem pamatojumiem (Regulā ir noteikti seši vispārīgi tiesiskie pamati: piekrišana, līguma izpilde, juridisks pienākums, sabiedrības intereses, vitālo interešu

aizsardzība un leģitīmo interešu ievērošana).

Veselības datu apstrāde ir aizliegta, izņemot konkrētus gadījumus, kas minēti Regulas 9.panta 2.punktā. Tādējādi **informāciju par personas veselību drīkst apstrādāt tikai tad, ja pārzinim (darba devējam) ir tiesisks pamatojums saskaņā ar Regulas 9.pantā 2.punktā noteikto.** Attiecīgi, ja darba devējs nespēj pamatot, uz kuru Regulas 6.panta 1.punktā un 9.panta 2.punktā minēto tiesisko pamatu apstrādā darbinieku vārdu, uzvārdu, Covid-19 testa rezultātu datus, tad šāda apstrāde nav atbilstoša Regulas prasībām.

Ārstniecības likuma 1.panta 3.punkts paredz, ka ārstniecības iestādes ir ārstu prakses, valsts un pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus. Līdz ar to secināms, ka laboratorijas ir uzskatāmas par ārstniecības iestādēm Ārstniecības likuma izpratnē.

Pacientu tiesību likuma 10.panta otrā daļa paredz, ka informāciju par pacientu drīkst izpaust tikai ar viņa rakstveida piekrišanu vai gadījumos, kas noteikti šajā likumā.

Pacientu tiesību likuma 10.panta piektās daļas 14.punkts paredz, ka pēc rakstveida pieprasījuma un ārstniecības iestādes vadītāja rakstveida atļaujas saņemšanas informāciju par pacientu ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas sniedz nelaimes gadījumā darbā cietušā nodarbinātā darba devējam — nelaimes gadījuma darbā izmeklēšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtību.

Ministru kabineta 2009.gada 25.augusta noteikumu Nr.950 “Nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība” 2.punkts paredz, ka nelaimes gadījums šo noteikumu izpratnē ir darba vietā vienas darba dienas vai maiņas laikā noticis ārkārtējs notikums, pēc kura personai radušies veselības traucējumi vai pastāv veselības traucējumu iestāšanās varbūtība (inficēšanās risks), vai iestājusies iesaistītās personas nāve. Saslimšana ar infekcijas slimību uzskatāma par nelaimes gadījumu darbā tikai tad, ja šāda saslimšana ir saistīta ar konkrēti identificējamu ārkārtēju notikumu darba veikšanas laikā un šis notikums ir tiešā cēloniskārībā ar nodarbinātā saslimšanu. Līdzīgas prasības ir iekļautas Ministru kabineta 2020.gada 21.janvāra noteikumos Nr.42 “Kārtība, kādā izmeklē un uzskaita nelaimes gadījumus darbā, kuros cietušas valsts drošības iestāžu amatpersonas un darbinieki” un Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumos Nr.116 “Kārtība, kādā izmeklē un uzskaita nelaimes gadījumus darbā, kas notikuši ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm”.

Ministru kabineta 2020.gada 4.jūnija noteikumu Nr.351 “Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 25.augusta noteikumos Nr.950 “Nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība”” anotācijā minēts, ka ārkārtēja notikuma iestāšanās ir būtisks priekšnoteikums nelaimes gadījuma darbā identificēšanai arī tad, ja tas ir saistīts ar vīrusa infekcijām, tajā skaitā COVID-19. Saslimšana ar infekcijas slimību pati par sevi nav uzskatāma par nelaimes gadījumu darbā, ja vien šādas saslimšanas iemesls nav kāds ārkārtējs un identificējams gadījums nodarbinātajam veicot darbu, kas ir bijis par iemeslu vēlākai saslimšanai. Piemēram, ja ar COVID-19 inficēta persona, ir tieši apdraudējusi ārstniecības personu, kura veic savus pienākumus, noraujot viņai sejas masku vai sejas aizsargu un tieši pakļaujot ārstniecības personu inficēšanās riskam (saskarei ar infekciozu ķermeņa šķidrumu bez individuālajiem aizsardzības līdzekļiem). Šādā gadījumā ir identificējams ārkārtējs gadījums (fizisks apdraudējums), kura rezultātā var iestāties inficēšanās risks. Ja ārstniecības personai vēlāk tiek diagnosticēta saslimšana ar COVID-19, tad šāds gadījums varētu tikt atzīts par nelaimes gadījumu darbā. Savukārt, ja šāda ārkārtēja notikuma nav, tad saslimšana ar infekcijas slimību (tajā skaitā arī COVID-19) nebūtu uzskatāma par nelaimes gadījumu darbā.¹

Ņemot vērā iepriekš minēto, **Inspekcija šobrīd nekonstatē, ka darba devējam pastāv**

¹ http://tap.mk.gov.lv/doc/2020_06/LManot_290520_NG.1024.docx

tiesiskais pamats apstrādāt informāciju par darbinieka veselību tiešā veidā pēc kolektīvas testēšanas iegūstot Covid-19 pozitīva testa rezultātus no laboratorijas. Šādai veselības datu apstrādei, nav tiesisks pamatojums saskaņā ar Regulas 9.panta 2.punktu. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka šādas tiesības darba devējam var parādīties tikai tad, ja ir konstatēts nelaimes gadījums.

Direktora vietniece

L.Dilba

[...]

IZRAKSTS PAREIZS